

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุษิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง สุพรรณบุรี จำนวน 43 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมและนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุษิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุษิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต เรียกว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุษิต ประกอบด้วย 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 ชั้นนำ หมายถึง การสร้างความรู้ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมกับเหตุการณ์หรือกรณีศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้เรียน ชั้นที่ 2 ชั้นชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง การบอกเป้าหมายการเรียนรู้ ชั้นที่ 3 ชั้นสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การระดมความคิดเห็นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ประกอบด้วย 3.1 การอภิปรายและการทำนาย/พยากรณ์ (Discussion and Divination) หมายถึง การที่บุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องเดียวกัน มาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ เพื่อหาข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในเรื่องนั้น ๆ 3.2 การศึกษาสร้างเสริมความรู้ (Upbringing) หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องบางเรื่องหรือบางสิ่งบางอย่างมากยิ่งขึ้น 3.3 การสังเคราะห์และนำเสนอผลงาน (Synthetic and Presentation) หมายถึง การสรุปคิดรวบยอด รวบรวมองค์ประกอบของข้อมูลให้เกิดเป็นข้อมูลใหม่ที่มีวัตถุประสงค์แน่ชัดและถ่ายทอดต่อให้ผู้รับมีความเข้าใจในข้อมูลนั้น ๆ 3.4 การปรับปรุงผลงาน (Improvement) หมายถึง การปรับปรุงกระบวนการการทำงาน ผลงานที่ทำแล้ว ที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุง วิเคราะห์แก้ไข ศึกษาเพิ่มเติมแล้วพัฒนาให้งานพร้อมกับพัฒนาคนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น 3.5 การทดสอบ การประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับ (Test, Assessment and Reflection) หมายถึง การนำเอาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดรวมกับการใช้วิจารณ์ญาณของผู้ประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อให้ได้ผลเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง ชั้นที่ 4 ชั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง การสรุปและประเมินผล การนำไปใช้ โดยนักศึกษา และอาจารย์

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาจากการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิต พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการความฉลาดทางอารมณ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนำเข้าสู่บทเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสอน ขั้นการอภิปรายและการทำนาย/พยากรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด การสรุปและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด การสอนขั้นการศึกษาสร้างเสริมความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด การสอนขั้นการสังเคราะห์และนำเสนอผลงาน อยู่ในระดับมากที่สุด การสอนขั้นการปรับปรุงผลงานอยู่ในระดับมากที่สุด การชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และการสอนขั้นการประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เป็นค่าแสดงหลักฐานของความสอดคล้องอยู่ในระดับมากสามารถนำไปใช้ได้ เรียกรูปแบบนี้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิต ประกอบด้วย 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นสอน 3.1 การอภิปรายและการทำนาย/พยากรณ์ (Discussion and Divination) 3.2 การศึกษาสร้างเสริมความรู้ (Upbringing) 3.3 การสังเคราะห์และนำเสนอผลงาน (Synthetic and Presentation) 3.4 การปรับปรุงผลงาน (Improvement) 3.5 การทดสอบ การประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับ (Test, Assessment and Reflection) ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดของโคลป์ (Kolb,1984) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม สะท้อนความคิดจากประสบการณ์ด้วยมุมมองที่หลากหลาย ได้สรุปความรู้จากการสังเกตและการสะท้อนความคิด การบูรณาการการสังเกตกับทฤษฎี นำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้หรือทดลองใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของโนลส์ (Knowles,1990) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผู้เรียนเป็นกระบวนการภายในอยู่ในความควบคุมของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่าง ๆ เข้ามาสู่การเรียนการสอน ดังนั้นบทบาทของผู้สอนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (ทิตินา แคมมณี. 2550, หน้า 133-137) การดำเนินการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญปัญหาในสภาพจริง ปัญหาจริงในบริบทจริงร่วมกันศึกษาเรียนรู้แสวงหาความรู้และข้อมูล และวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะแก้ปัญหา นั้น ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เดิมซึ่งกัน

และกัน มาสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่ร่วมคิดเพื่อเสริมความรู้ใหม่ สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Richardson 1997) ที่มีแนวคิดการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง ผู้เรียนมีโอกาสรสร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะทำให้ความคิดเห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นผู้เรียนมีบทบาทในการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองเน้นการส่งเสริมเอกลักษณ์และผลงานของผู้เรียน ร่วมตัดสินใจและแก้ปัญหาาร่วมกันลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองและกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (ทศนา เขมมณี. 2550, หน้า 133-137) สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Johnson and Johnson, 1994.) ที่มีแนวคิดการเรียนรู้เกิดจากกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 4-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกันต่างคนต่างเรียนรู้และร่วมมือกันช่วยกันการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองควบคุม กำกับและช่วยเหลือกลุ่ม เน้นการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญ ขยายความคิดและประยุกต์ใช้โดยการทบทวน ทดลองประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ แสดงออกผลงานและนำเสนอผลงานที่เชื่อมโยงกับทักษะย่อย ๆ การแสดงออกความสามารถต่าง ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีหุปัญญา (Gardner, 1999) กล่าวว่า คนทุกคนมีปัญหาทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านดนตรี ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจธรรมชาติ เพียงแต่มิมากนักน้อยด้านใดด้านหนึ่งแตกต่างกัน ซึ่งบางคนอาจจะมีปัญหาทั้ง 8 ด้าน สูงมากทุกด้าน แต่บางคนก็อาจจะมีเพียงหนึ่ง หรือ สองด้าน ส่วนด้านอื่นไม่สูงนัก ทุกคนสามารถพัฒนาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับที่ใช้การได้

การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จ เนื่องจาก การกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม การร่วมกันคิดสร้างผลงาน การสร้างความร่วมมือ (Collaborative) การมีปฏิสัมพันธ์กัน (Relationship) และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (Team work) และการจัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นได้สอดคล้องกับแนวคิดของโนลส์ (Knowles, 1990) กล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผู้เรียนเป็นกระบวนการภายในอยู่ในความควบคุมของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่าง ๆ เข้ามาสู่การเรียนการสอน ดังนั้นบทบาทของผู้สอนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (John and John, 1994) ที่มีแนวคิดการเรียนรู้เกิดจากกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 4-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกันต่างคนต่างเรียนรู้และร่วมมือกันช่วยกันการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองควบคุม กำกับและช่วยเหลือกลุ่ม เน้นการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญ ขยายความคิดและประยุกต์ใช้โดยการทบทวน ทดลองประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ แสดงออกผลงานและนำเสนอผลงานที่เชื่อมโยงกับทักษะย่อย ๆ การแสดงออกความสามารถต่าง ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Richardson, 1997) ที่มีแนวคิดการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง ผู้เรียนมีโอกาสรสร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะทำให้ความคิดเห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นผู้เรียนมีบทบาทใน

การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองเน้นการส่งเสริมเอกลักษณ์และผลงานของผู้เรียน ร่วมตัดสินใจ และแก้ปัญหาพร้อมกันลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองและกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับ นักศึกษาศาขวิชาการศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของชบา พันธุ์ศักดิ์ (2550, หน้า 1-278) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดย การร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่าง ร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย มีผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบพบว่านักเรียนมีทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย ของกิตติคม คาวีรัตน์ (2553, หน้า 245) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่พัฒนาได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ KAECPAR Model มีผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ พบว่า ความรู้การสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาวิจัยของเชวง ช้อนบุญ (2554, หน้า ข) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ MATH-3C เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะ พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ทั้งรายด้าน ทุกด้าน และโดยรวมทั้ง 8 ทักษะ สูงกว่าทั้งก่อนการทดลองและ หลังการทดลอง และระหว่างการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอน ไปทดลองใช้ได้ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ กาญจนา จันทร์ประเสริฐ (2554, หน้า ข) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการสอนวิชาฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในการสอนวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบดังกล่าวในการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ผลการวิจัย แสดงว่าคะแนนหลังเรียน กับค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองรายด้าน พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ทางบวก และ คะแนนหลังเรียนกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรายด้าน พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ทางบวก และสอดคล้องกับ การศึกษาวิจัยของสรวงพร กุศลสง (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบทักษะการ วิจัยด้านปฐมวัยของนักศึกษาศาขวิชาการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยการนำตนเองแบบคู่สัญญา ของนักศึกษามีการใฝ่เรียนใฝ่รู้สูงขึ้น นักศึกษามีความรู้และ ความเข้าใจกระบวนการวิจัยสูงขึ้น นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองแบบคู่สัญญาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาจากการสอนตามรูปแบบการ จัดการเรียนรู้แบบดุสิต พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความฉลาดทางอารมณ์หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษา

เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างความตระหนักจากกรณีศึกษาในสถานการณ์เกี่ยวกับปัญหา การหาสาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ไข และลงมือปฏิบัติจริงเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่กำหนด มีการสะท้อนความคิดผลงานที่กลุ่มได้นำเสนอผลงาน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ นับว่าเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาให้มีความฉลาดทางอารมณ์มากขึ้น หลังจากได้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบแบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ให้แก่นักศึกษาแล้ว สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกันวางแผนการสร้างผลงาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อเสริมความรู้ให้แก่เพื่อนร่วมห้องเรียน มีการนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วยความชื่นชม ยอมรับการสะท้อนความคิดและการประเมินผลของเพื่อนร่วมห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ริชาร์ดสัน (Richardson, 1997, p.1-18) จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1994, p.31-32) ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิด และนำความคิดของตนเองไปสร้างผลงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมทำให้ความคิดนั้นเป็นรูปธรรม ซึ่งอยู่ภายในสถานการณ์หรือบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายเอื้อต่อการเรียนรู้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีถ้าเป็นกลุ่มย่อยเพื่อช่วยกันเรียนรู้ กลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น

ผลการศึกษาพฤติกรรมความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาจากการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิต สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของอารีย์ พรหมเล็ก (2553, หน้า ๙) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ที่เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ความสามารถในการจัดประสบการณ์ ที่เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก และพัฒนาสูงขึ้นอย่างเป็นลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสุวิมล จุลวานิช (2556, บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับปกติ นักศึกษามีระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติทั้งในด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปกติ นักศึกษาชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปกติ ยกเว้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในด้านการควบคุมตนเองสูงกว่าปกติ และพบว่า ชั้นปีการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของวราญา ทองอิน และคณะ (2557, บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีผลการศึกษาพบว่า ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ความฉลาดทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจงใจตนเอง รองลงมา คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และการตระหนักรู้ในตนเองและทักษะทางสังคม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของอรัญญา กุญจอมศรี (2557, บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SMILE ผลการทดลองนำไปใช้พบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE ทำให้เด็กมีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งรายด้าน ทุกด้าน คือ ด้านความฉลาดทางอารมณ์ภายในตนเอง และด้านความฉลาดทางอารมณ์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE มีความเหมาะสมและนำไปใช้พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมั่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของประภาศ ปานเจียง (2558, บทคัดย่อ) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์และรูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์โดยภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปี และระดับเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน ส่วนนักศึกษามีอาชีพผู้ปกครอง รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง และรายจ่ายต่อเดือนต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน สภาพการเลี้ยงดูของครอบครัวและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ส่วนสภาพการเรียนเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของเกรย์ (Gray, 2001) ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ของนักเรียนที่เรียนแบบสื่อทางไกล เป็นการศึกษาวิทยานิพนธ์มุ่งประเด็นการศึกษาไปสู่ทฤษฎีการเรียนรู้ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนโดยผ่านสื่อทางไกล การทดลองนี้ทำให้เด็กได้ตระหนักรู้ใน 3 ด้าน ของความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ การเข้าใจตนเอง การควบคุมอารมณ์ของตนเอง และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผลการทดลองพบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของแจเกอร์ (Jaeger, 2001) เรื่องความฉลาดทางอารมณ์กับรูปแบบการเรียนรู้ และการปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาปริญญาโท ในสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาโทในสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการสาธารณะ จำนวน 150 คน พบว่า มีความสัมพันธ์กันด้านบวกระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ด้านภายในบุคคลและด้านอารมณ์ทั่วไปกับรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์ด้านภายในบุคคล (การกล้าแสดงออก) และความพึงพอใจในตนเอง (ความเคารพตนเอง) และพบว่านักศึกษาชอบการเรียนรู้โดยการทดลองทำจริง (การทดลองปฏิบัติ) มากกว่าการเรียนรู้โดยการสังเกต

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาศาขาศึกษาปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบคูสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 สอดคล้องกับแนวคิดของโคลบ (Kolb, 1984, p.15.) โนสส์ (Knowles, 1990, p.1-2) ทิศนา ขัมมณี

(2550, หน้า133-137) แสดงว่า การกระตุ้นเร้าความสนใจก่อนให้ความรู้ทางความฉลาดทางอารมณ์ แก่ผู้เรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ซึ่งผลของการกระทำนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของพูนสุข ช่วยทอง (2557, บทคัดย่อ) เรื่องปัจจัยส่วนบุคคลและความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลราชภัฏสวนสุนันทา ต่อทัศนคติการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทยในระดับดี และระดับไม่ดี ร้อยละ 18.3 และร้อยละ 15.1 ตามลำดับ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม ($r = 0.386$) ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี ($r = 0.306$) ด้านเก่ง ($r = 0.445$) และด้านสุข ($r = 0.275$) กับทัศนคติต่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ข้อเสนอแนะในการวิจัย สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาล มีทัศนคติที่ดีต่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย โดยบูรณาการร่วมกับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ชั้นการสอน เพราะเป็นชั้นการระดมความคิดเห็นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ว่าอะไรคือปัญหาที่เกิดขึ้น การศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การศึกษาและวิเคราะห์หาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายวิธี และการนำวิธีการแก้ปัญหาที่เลือกมาปฏิบัติอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2. ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เรียกว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดุสิต มีหลักการสำคัญที่ทำให้รูปแบบประสบผลสำเร็จ คือ การให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใช้แนวทางสร้างความร่วมมือ (Collaborative) การมีปฏิสัมพันธ์ (Relationship) และการทำงานเป็นทีม (Teamwork) มาช่วยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยทุกขั้นตอนในรูปแบบควรให้นักศึกษาได้มีการเตรียมการ การปฏิบัติและการสรุปเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้เรียนให้มากที่สุด

3. ผลการวิจัย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบดุสิตเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีคุณภาพดีมาก เนื่องมาจากให้นักศึกษามี

ส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมการร่วมกันคิดสร้างผลงาน จึงควรมีการกำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าจะศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมนักศึกษา ด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการใช้ทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับตัวแปรกลาง ได้แก่ คณะ เพศ สาขาวิชาเอก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักศึกษา